

Sammanställning av Demokratiforum 241112

Tema: Krisberedskap

Plats: Öckerö Fritidsgård

Närvarande skolor: Hedens skola, Betelskolan, Brattebergskolan och Öckerö seglande gymnasieskola.

Närvarande politiker: Annika Andersson (V), Claes Danielsson (M), Jan Utbult (KD), Melker Lylander (SD), Lars Erik Bjuhr (S), Pierre Åman (L)

Närvarande tjänstepersoner: Tommy Tillander, chef Ung fritid och kulturskolan, Linn Wass, folkhälsoutvecklare, Olof Larsson, fritidsledare, Andreas Alderblad, säkerhetschef Öckerö Kommun.

6 sammanfattande punkter utifrån samtalen:

- Ungdomar önskar ett lågaffektivt bemötande från vuxenvärlden i förberedelsen för att hantera en möjlig framtida kris, men även under en pågående kris.
- Ungdomar vill få en saklig och korrekt information om krisberedskap. De vill få denna kontinuerligt.
- Det finns kunskap hos ungdomarna om hur man förbereder sig om krisen slår till. Till exempel i form av att bunkra upp mat och vatten och en tillgång till alternativa värmekällor.
- Det finns en önskan från ungdomarna att mer praktiskt öva inför en kris.
- Ungdomar tycker det är viktigt att samhället hjälps åt om krisen kommer, där de pekar på att varje individ kan bidra med sina färdigheter och kunskaper.
- Det finns en samlad bild från ungdomar att barn, sjuka, funktionsvarierade och äldre är extra utsatta om krisen slår till.

Ungdomars åsikter och tankar rörande säkerhet och beredskap

Nedan redovisas en sammanställning av de anteckningar som skrevs av ungdomar och politiker under samtalen med ungdomar. Några ungdomar hade förberett sig genom att fråga sin klass vad de tänker kring frågorna, några ungdomar svarar utifrån sig själva och vad de tror att andra unga tycker och tänker kring temat. Åsikter och tankar är presenterade utifrån de frågor som presenterades.

Vad oroar ungdomar sig för vad gäller kris?

- Vet inte vad man skall göra om något händer.
- Krig.
- Politisk omvärld.
- Inflation.
- Mat.
- Strömavbrott.
- Avlopp.

- Vatten.
- El.
- Internet/Mobildata.
- Inget, vi bor på en trygg plats.
- 112.
- Krig.
- Oväder.

Tror ni det är skillnad på vad tjejer/killar/annan könsidentitet oroar sig för?

- Ingen skillnad, väldigt likt oavsett kön.
- Tidigare kunde killar oroas sig mer för att behöva kriga men numera är det mer jämställt.
- Killar dataspel.
- Tjejer mat.
- I vårans grupp fanns inga tjejer.
- De oroar sig för samma saker.

Vad kan vuxna i er närhet göra för att minska oro? (t.ex. förälder, lärare, ledare inom föreningsliv)

- Prata om det, informera.
- Lugna ner om man blir orolig.
- Informera om vad vi ska göra, söka skydd osv.
- Ta det lugnt.
- Ha mat hemma.
- Bara det finns kaffe så blir det bra.
- Informera om förberedelser och planer.
- Vara bra ledare.
- Informera om möjliga kriser och förberedelser utan att skrämman upp.

Vad kan beslutsfattare göra för att minska oro? (t.ex. politiker och chefer)

- Sprida saklig information.
- Informera mera och göra så att vi vet mer vad vi ska göra.
- Öva säkerhet på olika ställen.
- Kortfattat?
- Bra info om krisberedskap.
- Snabbt uppdaterad hemsida i kristillstånd.

Vad kan ni unga göra för att förbereda er inför en eventuell händelse eller kris?

- Hjälpa till.
- Kolla så man är förbered hemma.
- Ta initiativ.
- Ta reda på vad vi kan göra hemma.
- Bunkra upp med mat.
- Vattenflaskor/dunkar.
- Batterier hemma.
- Ladda powerbank.

- Övning i skolan utan el/vatten.
- Solpaneler till powerbank.
- Minigrill.
- Tändstål/yxa/ved/tändare/gas.
- Kamin.
- Kontanter hemma.
- T.ex. om det blir oljeutsläpp i havet borde vi kunna hjälpa till.
- Testa att leva utan mat i någon dag för att veta hur det känns.
- Öva.
- Informera sig.
- Övningar, till exempel brandövning.

Är det samma förväntningar beroende på kön/könsidentitet?

- Beror på, från familj till familj.
- Traditionellt ska män ut i krig, vissa tror fortfarande på det.
- Fler män har gjort lumpen.
- Numera förväntas nog alla göra samma.
- Tjejer mat.
- Killar fiske.
- Vi förväntar oss att män hjälper till mer än kvinnor.
- Män är fysiskt och naturligt starkare.
- Nej individberoende.

Hur kan vi hjälpa varandra vid en händelse av kris?

- Prata och lyssna på varandra (kommunicera, informera).
- Undvika att sprida rykten.
- Inte hamstra.
- Dela med sig.
- Ge vägledning, inte sprida falsk information.
- Hjälpa utsatta.
- Någon fiskar.
- Någon hugger ved.
- Hjälpa grannar med byte.
- Dela med sig av sin mat.
- Flytta in.
- Dela med oss.
- Vara mer uppmärksamma.
- Lugna ner varandra.
- Sprida information.
- Hjälpa barn och äldre.

Finns det grupper som är mer utsatta och sårbara?

- Folk som inte har beredskap.

- Funktionsnedsatta (3st).
- Unga.
- Sjuka (2st).
- Äldre (3st).
- Småbarn(2st).
- Riskgrupper.
- Funktionsvarierade.
- Fattiga.
- Väldigt unga/bäbisar.
- Väldigt gamla.
- De som inte kan fiska.
- De som behöver medicin.
- Ensamma personer.
- Grupper som behöver stöd.
- Personer med behov av hemtjänst.

Diskuterar ni hemberedskap utanför skolan? (t.ex. med grannar, föräldrar, släkt, vänner)

- Familj och släkt.
- Framför allt efter Ukraina-kriget.
- Vardagligt, typ hemma.
- Efter översvämningarna i Spanien och under Corona (t.ex. alla behöver vara isolerade).
- Ja kanske i samband med att vi gick med i NATO.
- Nej.
- Ja (2st).

Om ni gör det, vilka övriga insatser kan göras för att öka känslan av trygghet och säkerhet när det kommer till kris?

- Prata mer om det i alla sammanhang.
- Information.
- Hesa Fredrik.
- Läsa på ett häfte som alla hus kommer ha.
- Hälsa på äldre grannar.
- Kolla igenom så att man är redo.
- Kolla så brandsläckaren funkar.
- Kolla så mat och vatten finns.

Ungdomsutvärdering

Ungdomarna fick efter samtalen med politikerna besvara en kort webbenkät anonymt. Nedan presenteras svaren (totalt 31 besvarade enkäter).

Vad tycker du om dagens ämne?

- Bra (8st)
- Tråkigt
- Det var la kul
- Det var bra
- Intressant(4st)
- De var la okej
- Jättebra
- Viktigt och relevant
- Det var bra med tanke på tiderna
- Okej
- Den var bra, bra frågor
- Relevant just nu så de va bra
- Mycket bra och mycket viktigt! Det är bra att ta upp ämnen som är så aktuella!
- Jag tycker ämnet är viktigt
- Bra men det var roligare när vi var på Betelskolan, större sal, jag behövde stå upp
- Det var bra tycker jag, speciellt med tanke på världsläget
- Jag tycker det är viktigt att prata om
- Jag tyckte det var ett nödvändigt ämne speciellt med alla krig som pågår nu till exempel.
- Det var bra att vi pratade om det (2st)

Hur upplevde du att bemötandet av politikerna var under Demokratiforum?

- Bra (9st)
- Mycket bra (16st)
- Ganska bra (4st)
- Dåligt

Känner du att du fick framföra dina åsikter och tankar?

- Ja, helt och hållet (20st)
- Ja, delvis (8st)
- Nej (2st)

Är det något du vill skriva här som du inte fick sagt idag?

- Nej (26st)

- Att vi ska ha busskort på fritiden
- Jag skulle vilja att skolsköterskan eller att Betelskolan fick ett kafé och kunde sälja koffeinen. Det är bara 15 årsgräns.

Har du förslag på hur Demokratiforum kan förbättras eller förslag på annat upplägg som unga kan framföra sina tankar och åsikter till politiker, skriv det här:

- Nej (12st)
- Konstigt upplägg med frågor. Våldigt slutna samtal. Inte så pratig ledare.
- Ha godis.
- Fisket i Öckerö kommun.
- Mer konkreta exempel inte så "stora" ämnen.
- Mindre grupper när man snackar.
- Mer öppna frågor.
- Lyssna mer.
- Kanske lite fler äldre elever så att man kan få en bättre konversation.
- Tips är att ha fler äldre elever och kanske då ha en för gymnasieelever och en för högstadieelever.
- Kanske mer äldre t.ex. mer i Öckerö seglande så det verkligen blir en diskussion
- Sätta elever med fler de känner för att kunna prata lite friare.
- Jag tycker att politikerna skulle kunna framföra sina/sitt partis åsikter istället för att bara lyssna på vad ungdomarna säger och inte tillägga något.
- Jag kommer inte på något.

Har du förslag på tema till kommande Demokratiforum som du gärna vill prata med politiker om?

- Nej (11st)
- Kanske demokratiska frågor så som miljön och ekonomin (2st)
- Skola
- Militär
- Fisket i Öckerö kommun
- Stress (2st)
- Kärnkraft eller kärnvapen
- Miljön och samhällets framtid t.ex. utbildning och jobb
- Kvinnors rätt i Sverige och andra länder
- Miljö och mänskliga rättigheter (2st)
- Miljö och jämställda rättigheter samt sexistiska åsikter i samhället
- Saker som kommunen kan sponsra elever och ungdomar, som t.ex. busskort
- Psykisk hälsa
- Skolan eftersom det är det som berör ungdomar mest

Tycker du att demokratiforum är en bra metod för att framföra sina åsikter?

- Ja (31st)

Sammanfattat av: Olof Larsson